Gemeente Voorschoten

Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/23/079000
Documentnummer:	373480
Datum:	Dinsdag 28 november 2023 Verzonden 28 november 2023
Onderwerp:	Plan van Aanpak Brede SPUK
Portefeuillehouder:	Wethouder Schokker
Bijlage(n):	Plan van Aanpak Brede SPUK

Geachte raad,

In februari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) afgesloten tussen het Ministerie van VWS, gemeenten en zorgverzekeraars. In samenhang met het eerder afgesloten Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Sportakkoord II willen partijen samen bouwen aan een gerichte lokale en regionale aanpak op preventie, sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheid en sociale basis. Doel van de akkoorden is meer activiteiten te organiseren om een gezondere samenleving te bereiken, en zo bijdragen aan de zorgkosten in de toekomst beheersbaar te houden.

Aan het GALA is een brede specifieke uitkering gekoppeld, de "Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026' (Brede SPUK). Hierin heeft het Rijk reeds beschikbare middelen plus tijdelijk extra middelen gebundeld in één brede specifieke uitkering.
De gemeente Voorschoten wil de middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) in de periode 2023-2026 optimaal benutten. Net als alle gemeenten in Nederland heeft ook Voorschoten een Plan van Aanpak 2023-2026 (bijlage) vóór 30 september opgesteld, waarin wordt aangegeven hoe zij uitvoering gaat geven aan de doelstellingen van het GALA. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. Dit Plan is inmiddels goedgekeurd door de VNG en de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG).

Door uitvoering te geven aan de doelstellingen in het GALA en daarvoor de middelen van de brede SPUK in te zetten, wordt bijgedragen aan de centrale doelstelling: een gezonde generatie in 2040. Dit doen we door activiteiten te organiseren die gericht zijn op de 15 programma's die de overheid in het GALA heeft ondergebracht met als belangrijkste doelstellingen:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder kansrijke start)
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Versterken van de toeleiding en begeleiding naar sport-, beweeg- en cultuuraanbod
- Een gezonde leefstijl
- Versterken van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden

Deze doelstellingen passen binnen de visie, (uitvoerings)kaders en beleidsdoelen van het sociaal domein in Voorschoten. Met de keuzes die de gemeente hierin heeft gemaakt, wordt de beweging naar de voorkant verder versterkt en dit ligt in het verlengde van de gedachten die hebben geleid tot het IZA en GALA akkoord. Bij de verdere uitwerking van het beleidsplan Sociaal Domein Voorschoten worden deze GALA doelstellingen meegenomen.

Bij de uitvoering van het Plan van het Aanpak sluiten we zoveel mogelijk aan bij de bestaande structuren die nu al uitvoering geven aan het versterken van preventie, gezondheid en sociale basis in Voorschoten. De gemeente is voornemens om op korte termijn met alle maatschappelijke organisaties op het gebied van sport, jeugd, welzijn, gezondheidszorg, cultuur en onderwijs een Vereniging 'Samen Gezond Voorschoten' op te richten waar integraal gewerkt wordt aan de doelstelling van het GALA. Hier zal ook de verbinding gelegd worden met het lokaal sport- en gezondheidsbeleid en het preventieakkoord 'Vitaal Veerkrachtig Voorschoten' van de gemeente.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Gemeente Voorschoten

Plan van aanpak Brede Spuk-regeling 2023–2026

‘Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026’

Gemeente Voorschoten

‘Samen werken/samenwerken aan een gezonde leefstijl in Voorschoten’

Vitaal Voorschoten

11 september 2023

Samenkracht
De maatschappij verandert door een aantal ontwikkelingen zoals opvattingen over de overheid, tekorten op de arbeidsmarkt, vergrijzing en de groeiende groep mensen die in armoede leeft. Deze verandering heeft de komende jaren aandacht nodig. Het vraagt bijdragen van alle betrokkenen. Om samen de schouders eronder te zetten en de kracht die er in Voorschoten is op te sporen en te benutten. ‘Samenkracht’ om nog meer preventief te gaan werken.

Uit: conceptbeleidsplan sociaal domein Voorschoten

‘Samen werken/samenwerken aan een gezonde leefstijl in Voorschoten’

I. Vooraf

Beste inwoners van Voorschoten,

Gemeenten ontvangen extra geld van de Rijksoverheid, waarmee ze vitaliteit en een gezonde leefstijl van inwoners verder kunnen stimuleren. Dat gebeurt in de vorm van een Specifieke Uitkering, de zogeheten Brede Spuk-regeling. Ook in Voorschoten krijgen wij extra geld. Dat is heel goed nieuws, want daarmee kunnen we nog meer activiteiten organiseren voor jong en oud.

Dankzij de Brede Spuk-regeling kunnen we bovendien meer samenhang brengen in al die activiteiten, of het nu gaat om het stimuleren van gezondheid, het geven van extra aandacht aan sport en bewegen, het organiseren van preventie of het versterken van de sociale basis.

Als gemeente willen we dit natuurlijk in goede banen leiden. Daarom komen er zogeheten combinatiefunctionarissen. Zij gaan zorgen voor betere verbanden tussen verschillende gebieden. Denk aan het verband tussen sport en ouderen of aan het verband tussen jeugd en sport. Daarnaast gaan ze de samenwerking versterken tussen maatschappelijke organisaties en bieden ze die organisaties ook ondersteuning.

Wilt u meer weten? In dit plan leest u alles over de koers, de doelen, de speerpunten, enzovoorts. Wij kijken ernaar uit om samen met u aan de slag te gaan met de Brede Spukregeling.

Hubert Schokker

Hubert Schokker
(wethouder Sport, Gezondheidszorg, Inwonersparticipatie, Welzijn en wijkbeleid, wmo, Jeugdzorg, Vrijwilligersbeleid)

II. Inhoudsopgave

I. Vooraf 3

III. Samenvatting 7

IV. Kader en koers 8

V. Doelen en resultaten 11

VI. Route 17

VII. Speerpunten 2023-2026 18

VIII. Aanpak 2024-2026 20

IX. Organisatie 24

X. Communicatie en informatie 28

XI. Verbindingen: bijdragen thema's aan doelen GALA, SAII en BRC 30

XII. 2023 - Start aanpak 31

XIII. Bijlagen 32

1. Programma's in Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026
2. Financiën Brede Spuk-regeling Voorschoten
3. Herijkt sportakkoord Voorschoten (document)
4. Conceptbeleidsplan Sociaal Domein Voorschoten (document)
5. Cultuurvisie Voorschoten 2023–2026 (document)
6. Uitvoeringsplan 2023 (document)

XIV. Ondertekening 35

III. Samenvatting

Met dit plan van aanpak 'Vitaal Voorschoten' voldoen we aan de voorwaarde van de Bede Spuk-regeling om zo'n plan voor de periode 2023–2026 op te stellen en bij het subsidiebureau DUS-I van het ministerie van VWS aan te leveren. Hierna vatten we de lijn die in het plan is uitgewerkt kort samen.

De gemeente Voorschoten onderschrijft de doelstellingen van het landelijke Sportakkoord II en het Gezond en Actief Leven Akkoord en wil haar bijdrage leveren aan realisatie van de langetermijndoelstelling 'Gezonde generatie 2040'. Dit plan van aanpak bouwt voor de periode 2023-2026 voort op ervaringen en resultaten van het lokale sport- en preventieakkoord 'Vitaal Voorschoten' en op beleidslijnen uit nota's op het gebied van het Sociaal Domein (inclusief gezondheid) en Cultuur. We gaan met inwoners en maatschappelijke organisaties verdere stappen zetten om zodoende de in gang gezette 'beweging naar voren' (van curatief naar preventief) verder te versterken. We kijken daarvoor vanuit de positieve gezondheidsgedachte naar de gezondheidssituatie in Voorschoten om op passende wijze bestaande gezondheidsachterstanden te verminderen en eventuele nieuwe te voorkomen. We doen dit met een preventieve en integrale aanpak en ondersteunen de uitvoering met de rijksmiddelen uit de Brede Spuk-regeling en inzet van professionals door cofinanciering van Brede Regeling Combinatiefuncties. Op hoofdlijnen geven we de uitvoering voor 2024–2026 aan, in het laatste kwartaal van 2023 doen we een reeks voorbereidende stappen; zoals intensiveren van reeds lopende en in de Brede Spukregeling passende activiteiten en scheppen voorwaarden voor een daadkrachtige uitvoering vanaf 2024. Er komen jaarlijkse, samen met inwoners en maatschappelijke organisaties opgestelde, uitvoeringsplannen. Om de inbreng van die partners te borgen en tegelijk als gemeente de regierol te kunnen vervullen is een organisatie/uitvoeringsstructuur bedacht en speelt communicatie/informatie een belangrijke rol. Samenwerking is het leidende motief, zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie. Met lokale, regionale en landelijke monitoring en evaluatie houden we de vinger aan de pols om ervoor te zorgen dat we op het goede spoor richting gezonde generatie 2040 blijven.

IV. Kader en koers

Voorgeschiedenis Voorschoten

Voorschoten is eerder met haar lokaal sportakkoord 'Voorschoten in beweging 2020–2023' en lokaal preventieakkoord 'Voorschoten buitengewoon gezond 2020–2023' al aangehaakt bij de nationale akkoorden voor sport en preventie. En zijn ook uitvoeringsbudgetten door het Rijk voor beschikbaar gesteld. Met als overkoepelende doelstelling om 'een gezonde leefstijl van de inwoners' te stimuleren en faciliteren. Duidelijke lijn daarbij was maatschappelijke organisaties en inwoners verantwoordelijkheid te geven voor de uitvoering, Dat moest geen 'gemeentelijk project' worden, de gemeente was partner van organisaties in domeinen sport, onderwijs, zorg, cultuur en welzijn. Dat was echt anders dan voorheen, waarbij de gemeente een meer bepalende rol had. Het betekende 'loslaten van het proces' en 'vertrouwen hebben in samenwerkende maatschappelijke organisaties. Uiteraard is er een spin in het web nodig, een coördinerende en regievoerende partij. Dat werd in Voorschoten de welzijnsorganisatie Voorschoten Voor Elkaar (VVE), die verantwoordelijk werd voor de uitvoering van de lokale akkoorden. Met financiële ondersteuning door de gemeente kon er een projectleider uitvoering sport- en preventieakkoord aangetrokken worden. Deze persoon heeft ook in de coronajaren de uitvoering op gang gehouden, daarbij inhoudelijk gesteund door een kerngroep, bestaande uit vertegenwoordigers van organisaties op het gebied van sport, zorg, welzijn, onderwijs, cultuur. VVE werd ook verantwoordelijk voor het financieel beheer en de administratie van beide akkoorden. De door het rijk beschikbaar gestelde uitvoeringsbudgetten werden door de gemeente daarom doorgegeven aan VVE. Door participerende lokale organisaties werden vervolgens vele activiteiten bedacht en georganiseerd. Met succes, zo blijkt uit het herijkt sportakkoord (juni 2023, zie bijlage 3) dat door de projectleider is opgesteld. Bijzonder feit: het lokale sportakkoord Voorschoten en het lokale preventie-akkoord Voorschoten groeiden in de uitvoeringsperiode sterk naar elkaar toe. Om organisatorische redenen en het versterken van de integraliteit tussen sport en bewegen (sportakkoord) enerzijds en zorg en welzijn (preventieakkoord) anderzijds zijn ze met de herijking van het sportakkoord samengevoegd onder de noemer Vitaal Voorschoten. De uitvoeringsafspraken met VVE liepen v.w.b. het lokale sportakkoord tot en met 31 december 2022, voor het lokaal preventieakkoord nog tot en met 31 december 2023.

Sportakkoord II en GALA

Het Rijk heeft inmiddels het nationaal sportakkoord en het nationaal preventieakkoord een nieuwe impuls gegeven met het Nationaal Sportakkoord II (december 2022) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA, februari 2023). Daarvoor is een subsidieregeling vormgegeven die 13 inhoudelijke thema's bevat (zie bijlage 1) met drie pijlers (1. sport, bewegen, cultuur, 2. Gezondheid en sociale basis, 3. Ondersteunende onderdelen).

De subsidieregeling bundelt de 13 thema's onder de titel 'Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026' (kortweg Brede Spuk-regeling). De gemeente Voorschoten heeft op die regeling wederom ingeschreven en heeft inmiddels uit die regeling financiën voor 2023 ontvangen (zie bijlage 3). Om de voor Voorschoten gereserveerde middelen ook in de jaren 2024 t/m 2026 beschikbaar te krijgen moet er aan twee voorwaarden worden voldaan:

1. Voor 1 juli 2023 opstellen van een Herijkt Sportakkoord (dat is afgerond en door VNG/VSG[1] akkoord bevonden, voor het herijkte akkoord zie bijlage 3)
2. Voor 1 oktober 2023 opstellen en bij VNG/VSG aanleveren van een plan van aanpak voor de uitvoering van de Brede Spuk-regeling. En vervolgens na positief advies van VNG/VSG voor 1 november 2023 aanleveren bij het subsidiebureau van het ministerie van VWS, DUS-I. Dat plan heeft de lezer nu onder ogen

Preventie en positieve gezondheid

Het is prettig dat de in 2020 ingezette ontwikkeling voor nog eens vier jaar vervolgd kan worden, met perspectief op nog verdere voortzetting na 2026. In het landelijk beleid staat de stip op de horizon namelijk op 2040. Dan moet een gezonde generatie gerealiseerd zijn. In Voorschoten willen we daar graag een gezamenlijke bijdrage aan leveren: gemeente, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners. Het is gezien de voorgeschiedenis logisch om in Voorschoten voort te bouwen op de aanpak uit de jaren 2020–2023. En de ingezette beweging naar voren (van curatie naar preventie) verder te versterken. Preventie[2] onderscheiden we in universele preventie (voor de gezonde inwoners) en selectieve preventie (voor inwoners met een verhoogd risico, b.v. kwetsbare groepen).

1 VNG = Vereniging Nederlandse Gemeenten
VSG = Vereniging Sport en Gemeenten
2 Meer informatie over wat is preventie op website www.loketgezondleven.nl

Het gevolgde proces om tot dit plan van aanpak te komen, en zeker straks ook de uitvoering daarvan, tot anders denken en doen v.w.b. gezondheid. We volgen een bredere kijk op gezondheid, waarbij het accent van de aanpak niet ligt op ziekte maar op mensen zelf, op eigen veerkracht (fysiek, sociaal en emotioneel) en regie. Vertrouwen hebben in wat je nog wel kunt. Die bril van positieve gezondheid[3] zetten wij ook op bij de uitvoering van de invulling van de Brede Spuk-regeling. Het anders doen heeft zowel intern bij de gemeente als extern (maatschappelijke organisaties, ondernemers, inwoners) consequenties. Het betekent integrale samenwerking op alle betrokken domeinen en met alle betrokken organisaties en personen. Wat dat betreft is uitgaan van positieve gezondheid geen interventie maar een cultuurverandering. Ook binnen de gemeente onder de noemer 'gezondheid in alle beleidsdomeinen'. Het concept positieve gezondheid fungeert als overkoepelend kader om de diverse programma's in de Brede Spuk-regeling aan elkaar te verbinden. Dit moet ook in ons jaarlijks uitvoeringsplan zichtbaar worden.

Vitaal Voorschoten

De nieuwe landelijke regeling kent voor de nieuwe periode wel een paar wijzigingen t.o.v. de vorige. Er wordt nog nadrukkelijker dan in de eerste landelijke akkoorden ingezet op een integrale aanpak, met uitgaande van de positieve gezondheidsgedachte gezondheid als het overkoepelende thema ('health in all policies'), en met de inhoudelijke beweging naar de voorkant: van gezondheidszorg naar gezondheidsbevordering. Een preventieve aanpak dus. Met aan de ene kant de niet aflatende inzet om vanuit het Sportakkoord II sport/beweegaanbieders toekomstbestendig te maken en anderzijds de verbinding van sport/bewegen/cultuur, met gezondheid en het sociaal domein op meer thema's te versterken. Het aan elkaar verbinden van sportakkoord en preventieakkoord in één uitvoeringsregeling is voor Voorschoten geen lastige opgave: dat gebeurde immers al met de herijking van het sportakkoord. Met ondersteuning uit de Brede Spuk-regeling kan de Voorschotense werkwijze dan ook soepel voortgezet en uitgebouwd worden voor de jaren 2023 t/m 2026. Dat gebeurt onder de nieuwe noemer Vitaal Voorschoten en met ondersteuning van de uitvoering vanuit de Brede Spuk-regeling.

Een tweede wijziging in de nieuwe landelijke regeling is dat anders dan in de eerdere landelijke akkoorden, de gemeente toch weer meer de 'trekkersrol' is toebedeeld. De gemeente moet dan wel meer sturingsmogelijkheden hebben. Dat heeft gevolgen voor de organisatie van de uitvoering in Voorschoten. Zoals eerder aangegeven is het gezien de resultaten in de periode 2020–2023 logisch de samenwerking voor de uitvoering met een externe organisatie voort te zetten. Met aanpassingen in:

- de rolverdeling tussen gemeente en die organisatie, analoog aan de gewijzigde landelijke richting
- de versterkte integrale aanpak met bijbehorende gebundelde financiering. Dat wordt vastgelegd in een nieuwe uitvoeringsovereenkomst van de gemeente Voorschoten met de uitvoeringsorganisatie (zie voor de organisatie van de uitvoering paragraaf VIII)
- Eerdere uitvoeringsafspraken (met VVE) liepen v.w.b. het lokale sportakkoord t/m 31 december 2022, voor het lokaal preventieakkoord t/m 31 december 2023

3 Meer over positieve gezondheid: op website www.iph.nl

V. Doelen en resultaten

A. Doelen

Er zijn anno 2023 vier documenten die richting geven aan inspanningen in Voorschoten op het gebied van sport, bewegen, cultuur, gezondheid en sociaal domein in de jaren 2023–2026 en als anker dienen voor dit plan van aanpak Brede Spuk-regeling:

- Coalitieakkoord Voorschoten in verbinding vooruit
- Conceptbeleidsplan Sociaal Domein 2024–2028 (bijlage 4); de Wmo, Jeugdzorg en de Participatiewet, maar ook sport, gezondheid en cultuur vallen onder de paraplu van dit beleidsplan
- Lokaal Vitaliteitsakkoord Voorschoten (bijlage 3 Herijkt sportakkoord, juni 2023)
- Cultuurvisie Voorschoten 2023–2026 (maart 2023, bijlage 5)

Daarnaast is er nog een sportvisie in ontwikkeling. Daarin wordt verbinding gelegd met het landelijk Sportakkoord II en (onderdelen van) de Brede Spuk-regeling.

Coalitieakkoord

Een van de drie pijlers waarop het coalitieakkoord is opgebouwd is:

Voorschoten blijft een heerlijk woondorp
'Ook in de toekomst blijft Voorschoten een heerlijk florerend woondorp, met betrokken inwoners, ondernemers en verenigingen. Een dorp met een groen karakter, voldoende voorzieningen, (preventieve) zorg en welzijn dichtbij en gezellige centra om onze boodschappen te doen of lokaal een baan te vinden'.

In deze pijler is de aansluiting met onderdelen van de Brede Spuk-regeling te vinden. Een voornemen is ook om inwonersparticipatie te stimuleren:
'We vinden het heel belangrijk om niet meer beleid van achter het bureau te maken, maar om in contact te treden met de Voorschotenaren en samen het beleid vorm te geven. We denken daarbij van buiten naar binnen. Het initiatief ligt daarbij niet meer altijd automatisch bij de gemeente maar kan ook komen vanuit onze inwoners'.

Inwonersparticipatie is ook voor de Brede Spuk-regeling van groot belang. In paragraaf X van dit plan van aanpak staat hoe we dat vorm willen geven.

Over gezondheid:
'Gezondheid is net als sport en beweging een belangrijk onderwerp voor alle Voorschotenaren. We ondersteunen mantelzorgers in hun activiteiten als mantelzorgers, door bijvoorbeeld aanbod van cursussen en andere ondersteunende activiteiten.'

'Kinderen en jongeren hebben een fijne jeugd in Voorschoten. Ze groeien zo gezond en kansrijk mogelijk op. Zij zijn de toekomst van Voorschoten. Daarom is van groot belang om vroegtijdig mogelijke belemmeringen op te sporen en preventief aan te pakken (zicht houden op het welbevinden van onze jeugd). Indien nodig ontvangen zij hierbij een vorm van ondersteuning, zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We hebben blijvende aandacht voor minder medicijngebruik en minder doorverwijzingen naar de tweedelijns zorg. We sturen zowel op de kwaliteit en kwantiteit als de kosten van de jeugdhulp'.

'Ook is het belangrijk dat er een integrale aanpak is. Niet alleen het kind moet hulp krijgen, maar het hele gezin. Ook hier is maatwerk belangrijk om te voorkomen dat er (kostbare) hulp geboden wordt die niet nodig is. De zorg of hulp voor kind/familie moet zo dicht mogelijk bij huis'.

'Gebleken is dat de jeugd het zwaar te verduren heeft gehad tijdens de corona pandemie. Daarom wordt er aanvullend ook gekeken naar voorkomen van problemen zoals burn-out klachten bij pubers.'

In deze teksten zijn meerdere aanknopingspunten voor uitvoering via de Brede Spuk-regelingprogramma's te vinden.

Over jongeren en senioren staan er ook bij de Brede Spuk-regeling aansluitende passages in:

'We investeren in het jongerenwerk met mogelijk extra inzet en of mogelijkheden binnen het dorp via Voorschoten voor Elkaar. De taken en verwachtingen van Jongerenwerk worden nader uitgewerkt, jongerenwerk richt zich in elk geval op coaching, zorgsignalering en talentontwikkeling.

Voor senioren is het van belang om zo prettig mogelijk te wonen in het dorp, zolang mogelijk in de vertrouwde omgeving. We willen bereiken dat senioren zoveel mogelijk actief blijven deelnemen in Voorschoten en daarbij vitaal blijven. Ook streven we ernaar eenzaamheid aan te pakken. Dat bereiken we door woningen te bouwen die toegankelijk zijn voor de doelgroep. Ook zorgen we dat de sport, cultuur en buurthuizen toegankelijk en laagdrempelig zijn. We steunen initiatieven vanuit senioren voor sport/beweging'.

Conceptbeleidsplan Sociaal Domein

Citaten uit het beleidsplan maken duidelijk dat Voorschoten met dit plan al een beweging naar de voorkant wilde gaan maken. Daarmee is het een fraaie onderlegger voor dezelfde gedachten die hebben geleid tot de nieuwe landelijke akkoorden als GALA, IZA[4] en WOZO[5] en de uitvoering via de Brede Spuk-regeling.

'Dit beleidsplan geeft houvast om integraal te werken. We moeten rekening houden met de soms tegenstrijdige regels die worden opgelegd vanuit de wettelijke kaders en doordat het bijbehorende budget uit verschillende potjes komt is integraal werken in de praktijk niet eenvoudig. Dit beleidsplan geeft de richting aan waar we met elkaar naar toe willen werken. En helpt hiermee ook richting te geven aan de benodigde samenwerking tussen de vele betrokken organisaties en mensen'.

'Om te zorgen dat de benodigde zorg en hulp beschikbaar blijft voor die inwoners die het nodig hebben, willen we, waar mogelijk, voorkomen dat een zorg of hulp vraag ontstaat. Dit kan bijvoorbeeld door sociale problemen (zoals eenzaamheid of financiële zorgen) vroegtijdig te signaleren en vroegtijdig ondersteuning te bieden, zodat de problemen niet groter worden. Waar mogelijk, is inzetten op normaliseren ook een wijze van preventie. En dit alles vanuit een "-9 maanden tot 100+ aanpak".

'Het beleidsplan geeft richting aan alle inspanningen die bijdragen aan het zoveel mogelijk voorkomen dat zorg of hulpvragen ontstaan'.

In het beleidsplan staan de doelstellingen:

1. Ontwikkelen van een aanpak dementie
2. Ontwikkelen van een aanpak om eenzaamheid te verminderen
3. Ontwikkelen aanpak valpreventie
4. Ondersteunen mantelzorgers
5. Voorkomen en vroegsignalering van middelengebruik
6. Gewoon opgroeien en opvoeden
7. Voorschoten is veilig en er is sociale cohesie
8. Systematisch preventief werken
9. Behoud en opvolging vrijwilligers en actieve bewoners
10. Eerder signaleren
11. Betere integratie nieuwkomers
12. Minder overgewicht bij kinderen en volwassenen
13. Inwoners zijn mentaal weerbaar en gezond

Deze doelstellingen komen sterk overeen met de programmaonderdelen in de Brede Spukregeling. Waardoor het beleidsplan en de Brede Spuk-regeling in elkaars verlengde liggen en elkaar flink versterken.

4 IZA = Integraal Zorg Akkoord
5 WOZO = programma Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen

Lokaal Vitaliteitsakkoord Voorschoten

Het Vitaliteitsakkoord Voorschoten heeft acht thema's, waarvan er vier komen uit het eerdere lokale sportakkoord en vier uit het lokale preventieakkoord;

1. Inclusief sporten en bewegen
2. Vitale sportaanbieders
3. Van jongs af vaardig in bewegen
4. Positief sportklimaat
5. Roken
6. Alcohol
7. Overgewicht
8. Eenzaamheid

Al deze thema's zijn ook onderdeel van het landelijk Sportakkoord II en GALA. Daarmee worden de doelstellingen in Vitaal Voorschoten voor de periode 2023–2026 overgenomen de uitvoering van Vitaal Voorschoten met de integrale aanpak via de Brede Spuk-regeling versterkt worden.

Cultuurvisie

In maart 2023 heeft de gemeente Voorschoten samen met de cultuursector de Cultuurvisie 202–2026 vastgesteld. Deze wordt gevolgd door de uitvoeringsagenda Cultuur, met daarin prioriteit op drie onderwerpen:

- Cultuureducatie
- Cultuurparticipatie
- Verenigingsleven

De visie omvat acht doelstellingen waarvan een aantal uitstekend passen in de beweging die met Sportakkoord II, GALA en Brede Spuk-regeling wordt ingezet:

De Voorschotense cultuursector

- Is zichtbaar in Voorschoten en de regio en streeft naar een integrale samenwerking onderling, interdisciplinair en met andere domeinen
- Streeft naar integrale samenwerking op verschillende domeinen met sport, welzijn en andere maatschappelijke organisaties
- Draagt bij aan welzijn en zingeving voor zowel direct betrokkenen als consumenten en voor mensen in alle soorten en maten

Met dit plan van aanpak en in de komende uitvoeringsagenda Cultuur wordt de verbinding gelegd tussen, sport, bewegen, cultuur, gezondheid en sociale basis.

Sportvisie (in ontwikkeling)

De gemeente stelt een sportvisie Voorschoten 2023–2026 op. Die wordt naar verwachting in december door de gemeenteraad vastgesteld. De visie heeft de focus op vier pijlers;

1. Versterken sport- en beweegaanbieders;
2. Verhogen sportdeelname en inclusieve sport: gezond sportklimaat en veilig pedagogisch klimaat;
3. Investeren in beweegvriendelijke omgeving;
4. De maatschappelijke waarde van sport meer benutten.

Deze pijlers zijn herkenbare thema's van de Brede Spuk-regeling en geven daarmee gelegenheid om deze regeling in het sportbeleid voor de komende jaren vast te leggen en mee te helpen uitvoeren.

B. Resultaten

Coalitieakkoord

De conclusie van de voornemens in het coalitieakkoord is dat er bestuurlijk ruimte en draagvlak is om de uitvoering van alle Brede Spuk-regelingprogramma's in Voorschoten voortvarend ter hand te nemen.

Conceptbeleidsplan sociaal domein

De inspanningen die de komende jaren volgens het gedachtengoed en met ondersteuning van de Brede Spuk-regeling moet leiden tot een gewenst aantal resultaten (op hoofdlijnen):

Regie op het eigen leven:

- Inwoners leven boven de armoedegrens
- Inwoners zijn (digi)taal vaardig
- Inwoners voelen zich gezien en gehoord in hun omgeving
- In de wijk is de gemiddelde wachttijd voor sociale huisvesting beperkt

Veilig Voorschoten:

- Criminaliteit en overlast is beperkt
- De fysieke omgeving draagt bij fysieke ontmoeting
- De wijk is fysiek veilig

Gezonde leefstijl:

- Inwoners zijn toegerust om goede en gezonde keuzes te maken
- Inwoners maken gebruik van het beschikbare sport- en beweegaanbod
- De afstand tot sportfaciliteiten is acceptabel

Gezond veilig opgroeien:

- Ouders zijn toegerust op het ouderschap
- Jongeren voelen zich gewaardeerd en geaccepteerd

Beschikbare hulp en ondersteuning:

- Ondersteuning vindt dicht bij huis plaats
- Er is zorg en ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben
- In de wijk is een sterk netwerk van formele en informele spelers in de sociale basis
- Er is een toegankelijke infrastructuur door OV of wegennetwerk

(Komende) sportvisie

1. De gemeente wil meer sterke sportverenigingen die zoveel mogelijk zonder grote problemen hun activiteiten kunnen uitvoeren. In 2027 is 80% van de sportverenigingen vitaal, toekomstgericht of werkt waar mogelijk samen met andere verenigingen;
2. De gemeente wil meer inwoners vitaal in beweging krijgen en houden. We streven naar een toename van 1000 inwoners met een actief gezonde levensstijl in 2027 als stap op weg naar een gezonde generatie 2040. We zetten in op het motto: *Heel Voorschoten Vitaal!*;
3. De gemeente investeert in een toekomstbestendig lokaal sport- en beweegklimaat om tegemoet te komen aan veranderende sport- en beweegwensen van inwoners. Van 2023 tot 2027 zijn hiervoor meerdere initiatieven gerealiseerd;
4. De gemeente staat voor een sociaal veilige sportomgeving waar iedere inwoner met een passend sport- of beweegaanbod in een veilige omgeving kan sporten. Voor een inclusieve en toegankelijke sport werken we samen met de eerste lijns zorg, het welzijn en het onderwijs.

Cultuurvisie

- Hechtere samenleving
- Verhoging welbevinden en welzijn inwoners
- Integrale samenwerking
- Talent ontwikkelen
- Tegengaan eenzaamheid
- Gezonde leefstijl jeugd
- Ouderenparticipatie
- Kruisbestuiving met andere domeinen
- Ontwikkeling en ontmoeting

VI. Route

Het proces

Voor het opstellen van het vereiste plan van aanpak Brede Spuk-regeling zijn binnen de gemeente de ambtelijke krachten op de in het sportakkoord en GALA betrokken programma's gebundeld. Daarmee werd een kernteam gevormd voor de planontwikkeling 2023–2026, gevoed met inhoudelijke ingrediënten uit een tweede team: het programmateam. Vanwege de praktijkervaringen uit de vorige periode en bestaande relatie met lokale uitvoeringspartners maakt ook de projectleider uitvoering sport en preventieakkoord daar deel van uit. Het kernteam combineert de bouwstenen vervolgens tot een uitvoerbaar geheel, waarna een derde groep, de stuurgroep (met de wethouder sport, gezondheidszorg, inwonersparticipatie, welzijn en wijkbeleid, wmo, jeugdzorg, vrijwilligersbeleid) zorgt voor bestuurlijk draagvlak en inpassing in/aansluiting op gemeentelijke beleid.

De kerngroep heeft de huidige situatie doelen en resultaten, uitvoering en samenwerking voor de hoofdthema's sport, bewegen en cultuur, gezondheid en sociale basis en ondersteunende onderdelen beschreven.

Uitvoering

Met afronding en bestuurlijke besluitvorming over dit plan van aanpak, advisering door GGD Hollands Midden en hopelijk positieve toets door VNG/VSG (verplicht onderdeel in de regeling), wordt het plan van aanpak voor 1 november 2023 aangeleverd bij het subsidiebureau van het ministerie van VWS, DUS-I. Daarmee is de financiële rijksbijdrage voor de jaren 2024 t/m 2026 zeker gesteld en kan de uitvoering van start. Voorschoten laat de uitvoering actueel aansluiten bij/inspelen op lokale, regionale of landelijke ontwikkelingen. Halverwege een jaar wordt in de stuurgroep de rapportage/evaluatie over het eerste halfjaar besproken en kan, indien nodig, het werkplan voor het tweede halfjaar worden geactualiseerd.

VII. Speerpunten 2023-2026

Om te bepalen aan welke thema's uit de Brede Spuk-regeling met voorrang en extra aandacht besteed wordt is naar de huidige situatie in Voorschoten gekeken. Ter onderbouwing is daarvoor de Gezondheidsmonitor van GGD Hollands Midden geraadpleegd.

- Een kwart van de ouderen in Voorschoten voelt zich eenzaam, bij 65 plussers is dat een derde. Het gaat dan vooral om sociale eenzaamheid. Desondanks geven de meeste 65 plussers aan dat zij goede contacten in hun buurt hebben. In de Nassauwijk/Boschgeest neemt de ernstige eenzaamheid bij ouderen sterk toe.
- 56% van de inwoners van 18 jaar en ouder voldoet aan de beweegrichtlijnen. Dat geldt ook voor 60% van de inwonersgroep 18-64 jaar en 45% van de ouderen. Deze percentages liggen hoger t.o.v. het gemiddelde in Nederland.
- In het gebied Centrum/Vlietwijk/Bijdorp is de obesitas toegenomen tot 11%, nog altijd lager van in de regio (13%). In deze wijken is het aantal mensen dat zich beperkt voelt vanwege gezondheid het hoogst.
- Bij ouderen is het beeld voor overgewicht en sporten t.o.v. de regio positief: 12% heeft zwaar overgewicht (regio 16%), bijna de helft sport wekelijks (46%) versus 37% in de regio.
- Het aantal 65 plussers dat stress ervaart (10%) is hoger dan in de regio (6%). Voorde overige leeftijdsgroepen is dat juist omgekeerd.
- Oorzaken van stress verschillen naar leeftijd. In de jongste leeftijdscategorie (18-24 jaar) hebben inwoners het vaakst stress over hun opleiding/studie (78%). Werk is en blijft vanaf 25 t/m 64 jaar de belangrijkste veroorzaker van stress. Werkstress is het hoogst op 25-29 jarige leeftijd en financiële stress op 30-34 jarige leeftijd. Stress over mantelzorg en gezondheid neemt met het ouder worden toe. Opvoeding zorgt met name voor stress bij inwoners van 35 tot 49 jaar.
- Relatief veel inwoners van Voorschoten geven aan meer stress (31%) te hebben dan voor de coronacrisis. Ook geeft ruim 1 op de 5 aan meer angstgevoelens en meer eenzaamheidsgevoelens te hebben dan voor de coronacrisis.
- Over het algemeen is het gevoel van regie over het eigen leven gemiddeld (90% ervaart het als voldoende/goed). Het percentage daalt met de leeftijd: van 93% bij 18-64 jarigen naar 89% bij 65-plussers.
- Het aantal huishoudens met problematische schulden is in Voorschoten minder dan in Nederland en de rest van de regio.
- Voorschoten heeft gemiddeld meer 65-plussers dan in regio Hollands Midden (23% versus 19%). De verwachting is dat het aandeel 65-plussers onder die eenpersoonshuishoudens zal stijgen van 48% in 2020 naar 62% in 2050.
- Het aantal valongevallen is in de leeftijdsgroep 85 jaar en ouder (39%) hoger dan in Nederland (34%). Het grootste aantal valongelukken komt door uitglijden/struikelen.
- 25% van de ouderen in Voorschoten geeft aan geen wekelijkse activiteit te hebben en dit aantal lijkt toe te nemen. Het percentage 65-plussers zonder wekelijkse activiteiten is gestegen van 18% in 2009 naar 25% in 2020 en in Hollands Midden van 20% in 2009 naar 23% in 2020.
- Mantelzorg: Het aantal 65+ers dat behoefte heeft aan hulp lijkt toe te nemen. 1 op de 5 ouderen geeft aan behoefte te hebben aan (meer) hulp. In 2016 was dit nog 14%. In het Centrum/Vlietwijk/Bijdorp is de behoefte aan (meer) hulp het grootst: 22%.
- In Voorschoten geeft 15% van de inwoners acht of meer uur per week mantelzorg en/of verzorgt hij of zij iemand voor een periode langer dan drie maanden. Van alle inwoners voelt 2,6% zich tamelijk zwaar belast, zeer zwaar belast of overbelast als mantelzorger. Dit is 17% van alle mantelzorgers.

Op de website 'eengezondhollandsmidden.nl' zijn nog meer gegevens over de (gezondheids) situatie in Voorschoten te vinden. Met gegevens over gezondheid, leefstijl, leefomgeving, sociale omgeving, preventie en zorg, participatie, bevolking, leeftijdsgroepen, kwetsbare groepen, maatschappelijke indicatoren, gebiedsprofielen. Met bovenstaande gegevens, de mogelijkheden van de Brede Spuk-programma's en de thema's uit het Vitaliteitsakkoord Voorschoten in gedachten is er voorkeur voor het inzetten van interventies op de thema's eenzaamheid (wijken Nassauwijk/Boschgeest), dementie (vanwege de vergrijzing), stress, overgewicht en behoefte aan mantelzorg waarbij voor de laatste twee in eerste instantie de buurten Centrum/Vlietwijk/Bijdorp aandacht vragen. GGD Hollands Midden adviseert op basis van de trend in Voorschoten (toename van mentale problemen) ook specifiek in te zetten op het verbeteren van de mentale gezondheid onder jongeren.

VIII. Aanpak 2024-2026

Voor concrete aanpak van gezondheidsachterstanden zijn per programma voor de jaren 2024 tot en met 2026 op hoofdlijnen de acties en beoogde resultaten beschreven. Een concrete planning wordt telkens in een specifiek jaarplan opgenomen. Voor 2023 is de situatie anders. Er is Brede Spuk-budget voor het hele kalenderjaar, terwijl de tijd om die middelen uit te kunnen geven beperkt is tot het laatste kwartaal van 2023, na afronding van het proces met het opstellen van het plan van aanpak. Er is in ieder geval besloten gebruik te maken van de mogelijkheid om het maximaal toegestane deel van het 2023-budget mee te nemen naar 2024. Voor besteding van het resterende deel is een overzicht gemaakt. (bijlage 6).

Hoofdlijnen aanpak 2024-2026

Zie 14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD

Beoogd resultaat	Actie gemeente
Sport, bewegen en cultuur	
1. Lokaal herijkt sportakkoord	
Elke gemeente heeft een lokaal sportakkoord, waarin door gemeente, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties (welzijn, gezondheidszorg, onderwijs) afspraken zijn gemaakt over het beleid rondom sport en sportief bewegen en dat is gebaseerd op het landelijk Sportakkoord.	• Beschikken over kernteam dat de regie voert over de herijking en uitvoering van het lokaal Sportakkoord (ten minste bestaand uit vertegenwoordigers van de gemeente, de lokale sportsector en maatschappelijke organisaties (welzijn, gezondheidszorg, onderwijs). • Inzetten coördinator sport en preventie t.b.v. de herijking en uitvoering van het lokaal Sportakkoord. • Herijken lokaal Sportakkoord o.b.v. de inhoud van het Hoofdlijnen Sportakkoord, aan de hand van het 'Raamwerk afspraken Sportakkoord'. • Meewerken aan activiteiten rondom monitoring en evaluatie.
2. Brede regeling combinatiefuncties (40% rijk, 60% cofinanciering)	
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname). Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur, waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is. Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/ armoede & schulden) die bijdragen aan de bovenste twee ambities.	• Inzet van functionarissen o.b.v. ambities en doelen uit het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het programma School en omgeving en de meer-jarenbrief 'De kracht van creativiteit' (2023-2025). • In samenspraak met gemeentelijke partners (zoals het kernteam Sportakkoord of een lokaal cultuur-platform) besluiten waarop inzet van de functionarissen is gericht. • De Rijksbijdrage is 40% van het totaalbudget van de investering voor functionarissen in het sport-, beweeg- en cultuurdomein. De gemeente organiseert de overige 60% van dit bedrag binnen de financiële mogelijkheden die zij heeft.
Gezondheid en sociale basis	
3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	
Integraal opnemen in aanpak Brede SPUK-acties (preventie-sportakkoord) of in een aparte nota lokaal gezondheidsbeleid: Verkleinen gezondheidsachterstanden zoals m.b.t. roken (incl. drugs en vapen), alcoholmisbruik, overgewicht, te weinig bewegen. Verbeteren gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving Vitaal ouder worden.	• Integraal opnemen in aanpak Brede SPUK-acties (preventie-sportakkoord) of in een aparte nota lokaal gezondheidsbeleid. • Verbinding met o.a. Aanpak Overgewicht en Obesitas, Leefomgeving en Opgroeien in een Kansrijke Omgeving en Vroeg signalering Alcoholproblematiek. • Inzet in wijken/buurten met meeste achterstanden inzake gezondheidsproblemen /multi-problematiek/ lage socio-economische positie (SEP). • Afstemming met GGD (o.a. GGD-beleidsadviseur Gezonde leefomgeving). • Afspraken met huisartsen/1e lijnszorg. • Een nieuwe PHP Alcohol (Preventie en Handhavingsplan Alcohol (ogv Drank en Horeca Wet; trekker is Veiligheid).
4. Kansrijke start	
Het verder vergroten van kansen voor de jongste kinderen. Betere ketensamenwerking rondom de eerste 1000 dagen van een kind en haar gezin. Verbinden van het sociaal en medisch domein. Verder verrijken van het aanbod aan deze doelgroep. Vergroten van het aanbod aan deze doelgroep. Het uitlaten voeren van meer initiatieven voor deze doelgroep om bovenstaande doelen te behalen.	• Het vormen van een lokale coalitie Kansrijke Start. • Het deelnemen aan de regionale coalitie Kansrijke Start. • Het coördineren van de lokale coalitie.
5. Mentale gezondheid	
Het bieden van laagdrempelige ondersteuning afgestemd op de behoefte van inwoners (in het bijzonder jongeren (12-27 jaar) en mensen in een kwetsbare positie (waaronder kwetsbare ouderen en inwoners met een lage SEP), waardoor alle inwoners beter weten waar ze laagdrempelige ondersteuning kunnen vinden; alle inwoners weten wat de mogelijkheden zijn om met hun mentale gezondheid aan de slag te gaan.	• Integraal in aanpak Brede SPUK-acties opnemen of in een aparte nota lokaal gezondheidsbeleid. • Afspraken met en verbeteren van de samenwerking tussen huisartsen/ 1elijnszorg, GGD, GGZ en sociaal domein om zodoende beleid te maken op het gebied van mentale gezondheid binnen lokaal gezondheidsbeleid door gebruik te maken van kansrijke en/of effectieve interventies voor mentale gezondheidsbevordering, in aansluiting op de landelijke aanpakken. • Het bieden van laagdrempelige ondersteuning afgestemd op de behoefte van inwoners, in het bijzonder jongeren (12-27 jaar) en mensen in een kwetsbare positie, waaronder kwetsbare ouderen en inwoners met een lage sociaaleconomische positie (SEP).

Beoogd resultaat	Actie gemeente
Gezondheid en sociale basis	
6. Aanpak overgewicht en obesitas	
Integraal opnemen in aanpak Brede SPUK-acties (preventie-sportakkoord) of in een aparte nota lokaal: aanpak overgewicht en obesitas. Voor kinderen en volwassenen met overgewicht of obesitas is passende ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk. In 2025 hebben alle gemeenten een netwerkaanpak voor kinderen met obesitas. Link met IZA: Er zijn samenwerkingsafspraken tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgaanbieders gemaakt.	• Integraal opnemen in aanpak Brede SPUK-acties (preventie-sportakkoord) of in een aparte nota lokaal gezondheidsbeleid. • Verbinding met o.a. Leefomgeving en Opgroeien in een Kansrijke Omgeving en Vroeg signalering Alcoholproblematiek. • Afspraken met huisartsen/ 1elijnszorg. • Afspraken met GGD.
7. Valpreventie	
Het risico op vallen bij ouderen wordt vroegtijdig gesignaleerd in zowel zorg-domein als gemeentelijk domein en wordt ondersteund door laagdrempelige toegang tot valpreventief aanbod.	• Ketenaanpak binnen de gemeente inrichten, met ten minste zorgverzekeraars en (zorg)professionals. • Daarnaast: het aanbieden van beweegactiviteiten voor 65-plussers (die geen verhoogd valrisico)
8. Leefomgeving	
Bij besluitvorming over de fysieke leefomgeving (zoals in omgevingsplannen/-visie) wordt gezondheidskennis toegepast. Realiseren groene schoolpleinen. Ook in het kader van herijking Integraal Huisvestingsplan (IHP) wordt hier rekening mee gehouden. (Dus afstemming met afd. RO/Milieu/ Klimaatbeleid.) Ouderen meer mogelijkheden voor bewegen in openbare ruimte.	• Inzet van gezondheidskundige kennis (GGD) bij besluitvorming over de fysieke leefomgeving (openbare ruimte/omgevingsplannen), zodat de gezonde leefomgeving een plek krijgt in gemeentelijke omgevingsplannen. Nog inhoudelijke afspraken maken na zomer 2023. • GGD laten aansluiten bij overleg IAO (Integraal Afstemmingsoverleg)/Omgevingswet. 3.Daarbij meenemen aspecten zoals schone lucht conform Schone Lucht Akkoord (SLA). • Maatregelen inzetten om (kwetsbare) mensen zo goed mogelijk te beschermen tegen hitte (hitteplan GGD), smog en uv-straling, realiseren groene schoolpleinen. Daarover afspraken met GGD, maatschappelijke partners, zorgverzekeraars, bedrijven en inwoners. • Daarbij besluiten over de inrichting van de fysieke leefomgeving en maatregelen voor de beperking van die gezondheidsrisico's (luchtverontreiniging, smog, hitte, uv-straling).
9. Opgroeien in kansrijke omgeving en vroegsignalering alcoholproblematiek	
Er nog meer ingezet op preventie van het gebruik van alcohol en alcohol gerelateerde zaken als roken en drugsgebruik. Er wordt gewerkt aan de volgende doelen: Effectieve lokale drugspreventie. Voorkomen van middelengebruik onder jongeren . Leeftijdsgrens op alcohol.	• Onderzoek naar middelengebruik (aanvullend op GGD-data die beschikbaar is). Informatie verstrekken over alcohol, roken, drugs en vipen aan jongeren en hun ouders. • Een nieuwe PHP Alcohol (Preventie en Handhavingsplan) (ogv Drank en HorecaWet; trekker is Veiligheid).

Beoogd resultaat	Actie gemeente
Gezondheid en sociale basis	
10. Versterken sociale basis	
We willen de mogelijkheden verbeteren voor inwoners om elkaar te ontmoeten, zich te ontplooien, te ontspannen en elkaar te helpen.	• In het conceptbeleidsplan 2023 sociaal domein van gem. Voorschoten is de op de sociale basis beschreven, waarin aandacht is voor wijkgerichte aanpak. • De gemeente Voorschoten zet in op een sterke lokale sociale basis d.m.v. de opdracht aan de brede welzijnsorganisatie: Voorschoten Voor Elkaar. • De inzet van de sociale basis en algemene voorzieningen wordt versterkt. Uitgangspunt is de verschuiving van geïndiceerde hulp naar laagdrempelige opvang in het preventieve veld.
11. Mantelzorg	
Mantelzorgers voelen zich gesteund en worden ontlast.	• Mantelzorgers extra ondersteunen bij het uitvoeren van hun zorgtaken, bijv. door het verbeteren van de toegang tot regelingen en ondersteuningsvormen. • Het versterken en door ontwikkelen van het respijtzorgaanbod, in samenspraak met de mantelzorgers, om dit beter aan te laten sluiten op hun vraag en behoefte.
12. Eén tegen eenzaamheid	
We willen de mogelijkheden verbeteren voor inwoners om elkaar te ontmoeten, zich te ontplooien, te ontspannen en elkaar te helpen.	• Er wordt ingezet op een lokale aanpak eenzaamheid.
13. Welzijn op recept	
We willen de mogelijkheden verbeteren voor inwoners om elkaar te ontmoeten, zich te ontplooien, te ontspannen en elkaar te helpen.	• Het welzijnsaanbod in de wijk verder versterken en daarbij inzetten op de samenwerking en communicatie tussen professionals.
Ondersteunende onderdelen	
14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	
Inzicht waar en hoe preventie in onze regio kansrijk kan worden ingezet. Inzet van de GGD als kennispartner bij het opstellen, actualiseren en periodiek herijken van het regioplan en regiobeeld. Door inzet van de kennisfunctie van de GGD, gemeenten ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van een lokaal gemeentelijk plan van aanpak voor preventie in de zorg, leefstijl en gezond leven. Totstandkoming van een regionale preventie infrastructuur per 1/1/2025. Om uiteindelijk te komen tot een landelijk aanbod van de vijf ketenaanpakken wordt uiterlijk op 1 januari 2024 in elke regio gestart met de inrichting van de vijf ketenaanpakken in zoveel mogelijk gemeenten.	• Op 5 juli is 'Versterken kennisfunctie GGD' in het AB Hecht (GGD Hollands Midden) besproken. Het AB Hecht nam kennis van de notitie Versterken kennisfunctie GGD ihkv GALA en IZA en is akkoord met de richting. • Mbt de 5 ketenaanpakken (link met IZA), nl. Kansrijke start, GLI, Aanpak overgewicht en obesitas kinderen, Valpreventie, Welzijn op Recept (WOR): komen tot toegankelijk ketenaanbod voor alle mensen uit de doelgroep. Afspraken over die 5 ketenaanpakken kunnen volstaan op (sub)regionaal niveau. Afspraken over dat toegankelijk ketenaanbod houdt in: risico's worden vroegtijdig gesignaleerd en inwoners krijgen op tijd een passend (domein overstijgend) aanbod. Als er een zorgbehoefte is, wordt de inwoner op de juiste plek binnen de keten geholpen (zo nodig naar de juiste professional doorverwezen) en krijgt hij een adequaat (zorg)aanbod waar direct of binnen redelijke termijn gebruik van kan worden gemaakt. Streefdatum: uiterlijk 1 januari 2024. (De uitrol per regio en per gemeente zal verschillen in de tijd.) Afspraak: uiterlijk op 1 januari 2024 wordt in elke regio gestart met de inrichting van de ketenaanpak in zoveel mogelijk gemeenten.
15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie	
Zie 14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD.	Zie 14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD.

IX. Organisatie

Met dit plan van aanpak gaan we uitvoering geven aan de 'Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026'. Het is de uitvoering van alle voornemens en plannen die uiteindelijk telt. Omdat het om een vierjarige regeling gaat, en er in die tijd van alles kan veranderen, moet gedurende die tijd 'de vinger aan de pols gehouden' worden. Bovendien moeten er besluiten genomen worden over welke acties uitgevoerd worden en welke bijdrage er vanuit de Brede Spuk-regeling gegeven wordt. Tegelijk moeten huidige en nieuwe uitvoeringspartners gestimuleerd worden om plannen te ontwikkelen en uit te voeren, passend bij de actuele gezondheidssituatie in Voorschoten. Uit ervaringen in de afgelopen jaren met het lokale sport- en preventieakkoord blijkt dat blijvende aandacht en stimulering noodzakelijk is om te voorkomen dat er 'vermoeidheid' in de planvorming en uitvoering optreedt.

Grotere rol gemeente

We organiseren de ontwikkeling, ondersteuning en uitvoering van activiteiten in het kader van de Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026' voor die periode anders dan voor het lokale sport- en preventieakkoord in de periode 2019-2023. In die laatste periode bleef de gemeentelijke rol beperkt tot faciliteren van de uitvoering middels het doorgeven van rijksgelden aan een voor de uitvoering verantwoordelijke externe partner (in casu VVE) en participeren in de kerngroepen sport- en preventieakkoord. Met die aanpak zijn goede resultaten behaald (zie het Herijkte Sportakkoord van Voorschoten, bijlage 3). Omdat het nieuwe rijksbeleid uitgaat van een grotere inhoudelijke en sturende rol van de gemeente moeten we de organisatie voor de komende jaren deels aanpassen. Waarbij we het goede uit de afgelopen jaren willen behouden.

Kerngroep, werkgroep en stuurgroep Vitaal in Voorschoten

Het heeft niet de voorkeur om de uitvoering van de Brede Spuk-regeling bij de gemeente te houden. Wel om dat evenals in de periode 2021–2023 (VVE) bij een externe organisatie onder te brengen en afspraken in een uitvoeringsovereenkomst vast te leggen. Het is nog niet duidelijk welke organisatie dat wordt voor 2023–2026. VVE heeft in 2023 nog wel de projectleiding over de uitvoering van het lokaal preventieakkoord (wat een looptijd heeft en waarover met VVE afspraken zijn gemaakt tot en met 31 december 2023). De financiële ondersteuning voor de projectleiding daarvan wordt bekostigd uit de Brede Regeling Combinatiefuncties (programma 2 van de Brede Spuk-regeling). De titel van 'projectleider' is in het kader van de herijking van het lokaal sportakkoord gewijzigd in 'coördinator sport en preventie'. De bestaande kerngroep (met externe partners die een rol spelen in het bedenken, ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten) wordt, onafhankelijk van de keuze voor een externe uitvoerende organisatie, voortgezet met de naam werkgroep Vitaal Voorschoten. De gemeentelijke inbreng daarin wordt groter: met drie gemeentelijke vertegenwoordigers (uit de domeinen sport/bewegen, gezondheid en sociaal domein). Daarmee kan de gemeente ook eigen ideeën en initiatieven inbrengen. De gemeente kan inhoudelijk op vier momenten (bij)sturen:

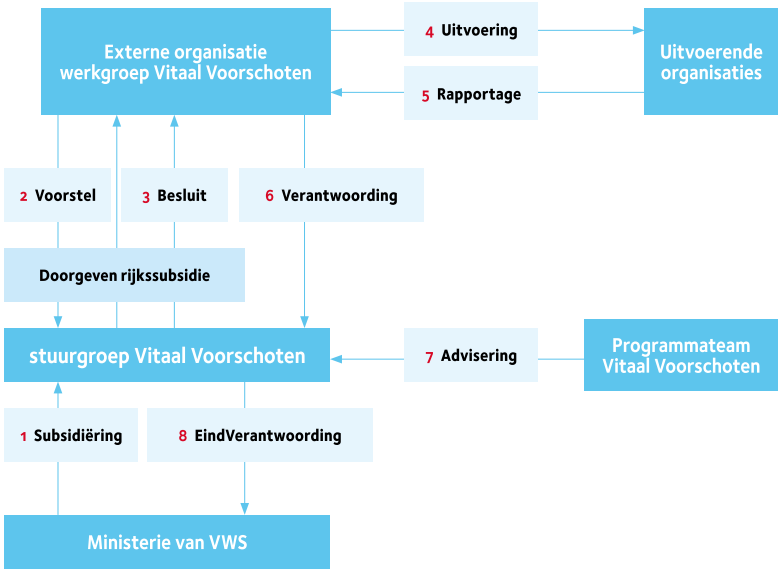
1. Bij het opstellen van het jaarlijks werkplan in de werkgroep Vitaal Voorschoten;
2. Via haar vertegenwoordigers bij de ideevorming in en voorstellen uit de werkgroep Vitaal Voorschoten;
3. In de uitvoeringsovereenkomst met de nog te bepalen externe organisatie;
4. In de besluitvorming in de stuurgroep Vitaal Voorschoten.

De werkgroep Vitaal Voorschoten, onder voorzitterschap van de coördinator sport en preventie, heeft tot taak te zorgen voor:

- Versterking van die groep met nieuwe partners
- Samenwerking van partners in die groep
- Oontwikkeling en uitvoering van activiteiten in het kader van de Brede Spukregeling
- Opstellen van een jaarlijks werkplan
- Halfjaarlijkse verslaglegging en evaluatie aan de stuurgroep Vitaal Voorschoten

Opgestelde werkplannen worden als voorstel naar de stuurgroep Vitaal Voorschoten gestuurd. Daar wordt het besproken en met of zonder wijzigingen vastgesteld. Tot die vaststelling behoort ook toekenning van financiële bijdragen uit de Brede Spuk-regeling aan voorgestelde acties. De stuurgroep Vitaal Voorschoten bestaat uit de wethouder verantwoordelijk voor de hoofdthema's uit de Brede Spuk, drie ambtelijke vertegenwoordigers (domeinen sport/bewegen, sociaal domein en gezondheid) en, op uitnodiging, de GGD en/of de coördinator sport en preventie uit de werkgroep Vitaal Voorschoten. Na accordering en vaststelling van voorstellen kunnen de partners in de werkgroep de acties in uitvoering nemen/brengen. Dat gebeurt dan onder toezicht van de coördinator sport en preventie. Het inhoudelijk beheer van de uitvoering ligt daarmee bij externe organisatie (vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst).

Het programmateam Brede Spuk-regeling, dat ingrediënten aanleverde voor dit plan van aanpak, blijft na afronding daarvan bestaan en wordt voortgezet met de naam Programmateam Vitaal Voorschoten. Door de brede ambtelijke samenstelling is dat een waarborg voor een blijvende integrale aanpak binnen de gemeente. Het programmateam adviseert de stuurgroep Vitaal Voorschoten gevraagd en ongevraagd over lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen van belang voor uitvoering van de Brede Spuk-programma's.

Werkvolgorde

In bovenstaand schema staat een aantal getallen, die de volgorde van de werkvolgorde illustreren.

1 = Het ministerie van VWS verstrekt de Brede Spuk-subsidie aan de gemeente Voorschoten. De stuurgroep Vitaal Voorschoten beslist waar deze middelen aan besteed worden.
2 = De werkgroep Vitaal Voorschoten doet voorstellen voor activiteiten (liefst gebundeld in een werkplan per halfjaar) aan de stuurgroep Vitaal Voorschoten. Deze beoordeelt welke activiteiten ondersteund worden.
3 = De stuurgroep Vitaal Voorschoten communiceert haar besluiten naar de werkgroep Vitaal Voorschoten.
4 = Bij een positief besluit kunnen activiteiten vervolgens uitgevoerd worden met coördinatie van de coördinator sport en preventie.
5 = Na afloop, of tussentijds als het een langer durende activiteit betreft, rapporteert/ rapporteren de uitvoerende organisatie(s) aan de werkgroep Vitaal Voorschoten over het verloop en/of het resultaat.
6 = De werkgroep Vitaal Voorschoten stuurt de rapportage als verantwoording van de activiteiten door naar de stuurgroep Vitaal Voorschoten.
7 = Het programmateam Vitaal Voorschoten informeert de stuurgroep over relevante ontwikkelingen en initiatieven. En kan gevraagd en ongevraagd adviseren.
8 = De stuurgroep stelt de jaarlijkse verantwoording op, die de gemeente vervolgens naar het ministerie van VWS stuurt ter vaststelling van de Brede Spuk-subsidie voor een bepaald jaar.

Uitvoerende organisatie en cofinanciering BRC

Een paar zaken die als voorwaarde dienen voor een succesvolle invulling van de Brede Spuk-regeling moeten als eerste, nog in 2023, gerealiseerd worden:

1. welke externe organisatie wordt verantwoordelijk voor de uitvoering van de Brede Spuk-regeling (inclusief werkgeverschap voor functionarissen uit de BRC-regeling);
2. wordt het totale Brede Spuk-budget aan de onder 1. genoemde externe uitvoeringsorganisatie doorgegeven of blijft het bij de gemeente (min het budget voor de BRC-regeling, omdat de gemeente niet de werkgever van functionarissen uit die regeling wordt);
3. voor de cofinanciering van de BRC-regeling naast de gemeentelijke bijdrage (40% van het te cofinancieren bedrag) ook cofinanciering (20% van het te cofinancieren bedrag) 'uit de markt' halen (opnemen in de uitvoerings-afspraken met de uitvoerende externe organisatie).

X. Communicatie en informatie

Het blijven communiceren met en informeren van inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en gemeenteraad is gedurende de looptijd van de Brede Spuk-regeling van groot belang. Er wordt nl. een beweging in gang gezet die voor een ieder kansen biedt en voor het benutten daarvan een meedenk- en meewerkhouding vraagt. In eerste instantie gaat het om informeren wat die beweging is en waarom die ingezet wordt, zodat er bewustwording ontstaat dat het om een goede beweging gaat. Daarna is het van belang interesse om mee te denken en mee te doen los te maken, en bijdragen aan het uitvoeren af te spreken. Met name bewonersparticipatie moet hierbij ruimte krijgen.

Omdat er voor 2023 reeds Brede Spuk-budget beschikbaar is en het niet te verwachten is dat in de korte resterende tijd in 2023 dat hele budget nog aan nieuwe te ontwikkelen en af te spreken activiteiten kan worden besteed, is er financiële ruimte om voorbereidingen voor uitvoering in de komende jaren te treffen. Bijvoorbeeld het ontwikkelen van instrumenten als een communicatieplan 2023-2026, onder deskundige begeleiding. En zo mogelijk eerste acties in het kader daarvan toch nog dit jaar uit te voeren.

Ambassadeurs en accounthouders

Voor een goede communicatie en informatie-uitwisseling is het van belang dat alle betrokkenen dezelfde boodschap vertellen als het over Sportakkoord II, GALA en Brede Spuk-regeling gaat. Het is raadzaam daar in de stuurgroep, kerngroep en werkgroep eensluidende afspraken over te maken. In feite zijn alle leden van die groepen een stimulerende ambassadeur van het gedachtengoed. Om directe aanspreekpunten zijn van belang, zodat inwoners(groepen) en organisaties weten bij wie ze voor informatie terecht kunnen of suggesties kunnen doen. Die aanspreekpunten fungeren dan als accounthouders. In de kerngroep is die persoon de trekker van de groep, de coördinator sport en preventie. In de stuurgroep zijn dat de drie beleidsambtenaren (sport, sociaal domein en gezondheid), elk voor hun domein, in de werkgroep Vitaal Voorschoten met ambtenaren die betrokken zijn bij de Brede Spuk-programma's kan men daar onderling afspraken over maken.

Inwoners betrekken

Inwoners van Voorschoten zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling van de cultuurvisie, het beleidsplan sociaal domein en de herijking van het lokale sportakkoord. Voor organisaties op meerdere domeinen, betrokken bij de uitvoering en doorontwikkeling van het lokale sport- en preventieakkoord, is in juni een avond over de verbinding Vitaliteitsakkoord en Brede Spuk-regeling georganiseerd. Bij de uitvoering van Brede Spuk-interventies zijn deze organisaties dan ook weer actief betrokken. In het te ontwikkelen communicatieplan zal specifiek aandacht zijn voor het informeren en betrekken van inwoners bij de Brede Spukplannen voor de komende jaren. Daarvoor wordt externe expertise ingeschakeld.

Monitoring en evaluatie

Eén van de voorwaarden voor deelname aan de Brede Spuk-regeling is om als gemeente te participeren in diverse landelijke evaluaties en monitors. Deze worden momenteel nog deels ontwikkeld. Voorschoten werkt daar uiteraard aan mee. Dat gebeurt o.a. door deelname aan landelijke, regionale en lokale monitors van o.a. RIVM (ketenaanpakken), het Mulier Instituut (over de BRC) en GGD (gezondheidsmonitor).

Voor monitoren en evalueren is natuurlijk inzicht in de huidige situatie nodig. Er zijn veel cijfers bekend via o.a. de GGD en RIVM (daarvan is gebruik gemaakt in hoofdstuk VI.Speerpunten), Voorschoten onderzoekt echter ook de mogelijkheid om nog in 2023 een GALA-Startfoto te laten opstellen door een extern bedrijf. Die fungeert dan als nulmeting en wordt later in het proces herhaald om verschillen inzichtelijk te maken.

XI. Verbindingen: bijdragen thema's aan doelen GALA, SAII en BRC

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede Regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Eén tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen Gezond en Actief Leven Akkoord															
Terugdringen gezondheidsachterstanden	x	x	x	x	x	x	x		x			x	x	x	
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	x	x	x		x	x	x	x		x		x			
Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Een gezonde leefstijl	x	x	x	x	x	x	x		x			x			
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale Gezondheid	x	x	x		x	x	x		x	x	x	x	x		
Vitaal ouder worden	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x		
Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur	x	x		x		x	x		x		x			x	x
Doelen Hoofdlijnen Sportakkoord II															
Inclusie en diversiteit in de sport vergroten	x	x	x		x		x					x			
Sociaal veilige sport creëren	x	x	x		x	x		x		x		x	x		
Vitale sportaanbieders: vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod	x	x	x		x	x	x	x			x	x			
Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere	x	x	x	x					x			x			
Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructruur	x	x	x					X							
Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren	x	x													
Doelen addendum BRC															
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname)	x	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x	x	x		x
Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is	x	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x	x	x		
Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden)	x	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x	x	x	x	x

XII. 2023 - Start aanpak

Zoals in de paragraaf Communicatie en informatie aangegeven zijn er ook voor 2023 Brede Spuk-middelen beschikbaar. En is de tijd om die te besteden beperkt tot het kwartaalcMaar het is evenmin de intentie om geld 'over te houden' en volgend jaar op basis van de sisa-verantwoording terug te moeten storten naaf het rijk Het kern- en programmateam heeft daarom een reeks activiteiten benoemd die toch in 2023 nog uitgevoerd kunnen worden (bijlage 6). De meeste daarvan beogen versterking van reeds lopende activiteiten. Daarnaast wordt een aantal brede voorbereidende acties uitgevoerd. Waarvan de opbrengsten de komende jaren effect hebben en ten dienste staan van de Brede Spuk-programma's 1 t/m 13. Voorbeelden:

- Laten opstellen van het eerder genoemde communicatieplan
- Organiseren informatiemomenten voor maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners
- Het opstellen van het werkplan Brede Spuk-regeling 2024
- Afspraken maken met GGD Hollands Midden over de versterking van haar kennis- en adviesfunctie
- Uitbreiden/versterken van de Kerngroep Brede Spuk-regeling
- Aanbestedingsdocument opstellen voor bepalen welke externe organisatie de uitvoeringspartner wordt.
- Aanbestedingsprocedure uitvoeren
- Opstellen en afsluiten uitvoeringsovereenkomst met de externe uitvoeringspartner
- Onderzoek naar opstellen gemeenteprofiel Voorschoten
- Laten opstellen van GALA-startfoto.
- Afstemmen aansluiting GALA-IZA
- Afronden Sportvisie
- Opstellen protocol voor beoordeling door stuurgroep van voorstellen uit de werkgroep Vitaal Voorschoten

Komen er toch nog nieuwe initiatieven voor activiteiten in 2023 dan is het aan het programmateam Vitaal Voorschoten om voorstellen voor uitvoering aan de stuurgroep te doen. Dat geldt ook voor de werkgroep Vitaal Voorschoten. In alle gevallen moeten die voorstellen passen in de doelstelling van de Brede Spuk-regeling (integrale aanpak op 13 inhoudelijke programma's in de hoofdthema's sport – bewegen – cultuur, gezondheid en sociale basis). Anderzijds kan de stuurgroep ook informatie vragen aan de werkgroep en het programmateam.

XIII. Bijlagen

1. **Programma's in Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026**
2. **Financiën Brede Spuk-regeling Voorschoten**
3. **Herijkt sportakkoord Voorschoten (document)**
4. **Conceptbeleidsplan Sociaal Domein Voorschoten (document)**
5. **Cultuurvisie Voorschoten 2023–2026 (document)**
6. **Uitvoeringsplan 2023 (document)**

Bijlage 1: Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026

De regeling bestaat uit drie inhoudelijke hoofdthema's. Daarbinnen vallen verschillende onderdelen met elk een vast beschikbaar budget per gemeente.

Sport, bewegen en cultuur

1. Lokaal Sportakkoord
2. Brede Regeling Combinatiefunctie

Gezondheid en Sociale basis

3. Terugdringen Gezondheidsachterstanden
4. Kansrijke Start
5. Mentale Gezondheid
6. Aanpak overgewicht en obesitas
7. Valpreventie
8. Leefomgeving
9. Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & Vroegsignalering Alcoholproblematiek
10. Versterken sociale basis
11. Mantelzorg
12. Eén tegen Eenzaamheid
13. Welzijn op recept

Ondersteunende onderdelen

14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD
15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie

Bijlage 2

Brede Spuk-regeling Voorschoten financiën 2023-2026

Programma	2023	2024	2025	2026
Lokaal sportakkoord	13.601	13.601	13.601	10.458
Brede regeling combinatiefuncties	93.641	93.639	93.639	90.461
Terugdringen gezondheidsachterstanden	20.925	20.925	20.925	20.916
Kansrijke start	15.694	16.740	16.740	20.916
Mentale gezondheid	7.324	5.231	5.231	0
Aanpak overgewicht en obesitas	18.310	18.309	18.309	0
Valpreventie	53.883	49.697	49.697	51.244
Leefomgeving	10.463	10.462	10.462	0
Opgroeien in kansrijke omgeving en vroegsignalering alcoholproblematiek	2.616	2.616	2.616	0
Versterken sociale basis	38.189	37.685	37.665	28.236
Mantelzorg	10.463	10.462	10.462	9.412
Eén tegen eenzaamheid	10.463	10.462	8.370	0
11Welzijn op recept	5.754	9.939	12.032	14.118
Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	2.616	2.616	2.616	0
Coördinatiekosten regionale aanpak preventie	9.312	7.638	7.638	0
Totaal Brede Spuk-regeling 2023	**278.254**	**310.022**	**310.003**	**245.761**

* = Er is 60% cofinanciering voor de **BRC-regeling** vereist. Binnen de gemeente Voorschoten wordt die cofinanciering georganiseerd. Het totaal overzicht:

Programma	2023	2024	2025	2026	Totaal
Brede regeling combinatie-functies 40% rijk	93.641	93.639	93.639	90.461	371.380
Brede regeling combinatie-functies 60% cofinanciering gemeente/organisaties	140.461,50	140.458,50	140.458,50	135.691,50	557.070
Totaal BRC-regeling	234.102,50	234.097,50	234.097,50	226.152,50	928.450
Totaal Brede Spuk-middelen voor uitvoering, (rijksmiddelen + cofinanciering BRC-regeling)	**418.715,50**	**450.480,50**	**450.461,50**	**381.452,50**	**1.701.110**

Meenemen 2023-budget naar 2024 (maximaal 20% van het totaal): € 55.651

XIV. Ondertekening

Naam wethouder: Hubert Schokker

Datum van ondertekening:

Handtekening:

